

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogrske dežele za vsa leta 26 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za jeden mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za jeden mesec 1 K 90 h. Za pošiljanje na dom računa se za vsa leta 2 K. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poština. — Posamezne številke po 10 h. Na naročbo brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne osira. — Za oznanila plačuje se od štiritopne peti-vrste po 12 h, če se oznanilo jedenkrat tiska, po 10 h, če se dvakrat, in po 8 h, če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvolé frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnštvo je na Kongresnem trgu št. 12. Upravnštvo naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari. — Vhod v uredništvo je iz Vegove ulice št. 2, vhod v upravnštvo pa s Kongresnega trga št. 12.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34. — „Národna Tiskarna“ telefon št. 85.

„Slomškova zveza.“

Klerikalci kujejo novo past, v katero bi radi ujeli slovensko učiteljstvo. Ta past bo imela obliko učiteljskega društva in se bo imenovala „Slomškova zveza.“

Namen tega društva je glasom pravil „podpirati npravoverske, pedagogičke in patrijotičke smotre šole temeljem katoliških načel in zastopati materijalne stanovske interese učiteljstva.“ Toda ta namen „Slomškove zveze“ je in ostane le na papirju, dejanski nameni tega društva so vsi drugačni.

In to je tudi popolnoma naravno. Kdo naj verjame klerikalizmu, da je prijatelj šole in učiteljstva? Klerikalizem bi kopal sam sebi grob, ko bi delal na povzdigo ljudske omike, klerikalizem bi sam sebe ubijal, ko bi pospeševal šolstvo in podpiral učiteljstvo. Samo neumno, neomikano ljudstvo nosi potrpežljivo jarem klerikalizma in koderkoli imajo dobro šolstvo in omikano učiteljstvo, tam je ultramontanski prevladil odklenkalo za vselej.

Ne bomo navajali dokazov, da so naši klerikalci načelni sovražniki šole in učiteljstva, ker ga menda ni človeka v deželi, ki bi jih ne poznal, in ker ga ni stanu, ki bi ga kranjska duhovščina tako preganjala in zasramovala, kakor je učiteljski stan!

Klerikalstvo hrepeni po tem, da bi dobilo šolo zopet v roko, da bi zopet vladalo v šoli kakor za časa koncordata, a ker je prišlo do spoznanja, da se sedanji šolski zakon ne bo dal iz lepa premeniti, zato skuša učiteljstvo pridobiti na svojo stran. „Slomškova zveza“ naj pridobi učiteljstvo za to, da bo pomagalo ubiti svobodno moderno šolo.

Ni ga stanu na svetu, v katerem bi se ne nahajali nevredni elementi, in tudi med slovenskimi učitelji je takih mož, ki delajo sramoto svojemu stanu s tem, da pospešujejo klerikalna prizadevanja zoper šolo. Ti se bodo dali ujeti tudi v „Slomškovo zvezo“ in bodo skušali napeljati vodo na klerikalni mlin, ali ogromna večina

vsega učiteljstva bo z zaničevanjem odklonila hinavsko vabilo klerikalcev na pristop k „Slomškovi zvezi“.

Korak za korakom. Tako mislijo klerikalci. Najprej so ustanovili klerikalni učiteljski list, ki ga urejujejo, pišejo in čitajo samo kaplanje, katerega pa noben dostojen učitelj ne pogleda, kaj še, da bi ga vzel v roke, zdaj pa snujejo zopet učiteljsko društvo, v katerem bodo poleg nekaj takih ljudi, kakor je dobrepoljski Jaklič, zbrani zopet sami kaplanje in drugi taki „prijatelji šole“ in pospešitelji stanovskih interesov učiteljstva.

Mi nimamo čisto nič proti tem klerikalnim organizacijam. Nasprotno. Še dobro so nam došle. Tako se bode spoznal plevel, ki je doslej na skrivnem rasel med učiteljstvom, tako se bo vsaj ločila ljulika od pšenice, in bo ves svet poznal tiste neznčajne in malovredne elemente, ki hočejo prodreti naše šolstvo in pljujejo v svojo lastno skledo.

Preosnova našega hišnega najemninskega davka.

(Predaval odbornik dr. V. Gregorič na drugi glavni skupščini društva hišnih posestnikov v Ljubljani dne 18. maja 1900.)

(Dalje.)

Na Saksonskem ni nobenega davka na poslopja in obdavčenje je povsem občini prepuščeno. Kakšne so te razmere na Nemškem, naj dokazuje sledeča primera:

Za hišo v Monakovem s kosmato najemnino 3640 mark se mora po novejših uradnih podatkih plačevati državnega pokrajinskega in občinskega davka: 3.85% državnega davka na poslopja 140 M. 14 Pf., 27% okrožne doklade 37 M. 84 Pf., 110% občinske doklade 154 M. 13 Pf. Skupaj 332 M. 13 Pf., torej 9.13% od kosmate najemnine 3640 M.

Hiša z istimi dohodki bi morala plačati na Dunaju 1201 M. 20 Pf., toraj 3.6krat toliko kakor v Monakovem. Pri nas v Ljubljani bi tudi ne bilo veliko drugače.

Pruska obdavčuje poslopja po zakonu z dne 21. maja 1861., a prosti so vsi čisto gospodarski prostori, hlevi, skednji i. t. d.; sploh stanovanjska poslopja obdavčuje s 4%, poslopja, v katerih se opravlja kaka obrt le z 2% letnega dohodka.

Na Bavarskem je predpisanih 3.85% od kosmate najemnine, katera se je dobivala v pretekli 10letni periodi.

Nadaljni narodno-gospodarski kakor tudi davčno-politični temelj je dalje, da naj se uvede pokritje državnih potreb z davki na podlagi splošnosti in sorazmernosti, in sicer po resnični zmožnosti davkoplačevalcev. Tudi na to se pri našem hišnem najemninskem davku ni nič oziralo. Dočim določa osebni dohodninski davek eksistenčni minimum 600 glđ. davka prosto, se obdavči isti dohodek, če prihaja od kakega poslopja, in če tudi dotičnik nima nobenega drugega prihodka, 200 glđ. hišnega najemninskega davka z dokladami. Stanovanja se obdavčijo nadalje ravno tako visoko, čeprav obstoje le iz sobe in kuhinje kakor palače.

Naš hišni najemninski davek je iz jako starega časa in sicer iz časa državne stiske, ko se je manj oziralo na narodno-gospodarske potrebe, kakor na hipno potrebo, in ker je nedostajalo mreže davčno-politično posilno urejenih davkov, je bilo samo hišno posestvo izbrano v to in vrh tega je moralo taisto skoro samo pokrivati deželne in občinske potrebe. Vzroki naše sedanje draginje pri stanovanjih izvirajo torej manj iz novejšega časa. Ne moremo pa zadrževati očitania niti državni upravi niti našemu parlamentu, da sta oba doslej opustila, da se tako teški in ravno najubožnejši del prebivalstva hudo težeči davek v človekoljubnem smislu preosnovi.

Naš hišni najemninski davek z dokladami vred je toraj kot direktni davek že davno odreden. Ne moremo ga smatrati že radi njegove prav izvanredne visokosti nič drugega, nego nekako narodno gospodarsko in dačno politično povsem nedopustno spojitve dveh (v družih državah ločenih) davkov, izmed katerih naj bi

zadel jeden direktno hišnega posestnika, drugi indirektno stanujoče stranke.

Čim višje rastejo torej deželne in občinske doklade, tem bolj mora rasti po rečenem tudi hišni najemninski davek v Avstriji; torej oni znatni večji dohodki od hišnega najemninskega davka, ki so vsakoletno izkazani v državnem računskem izkazu, ne izhajajo toliko od tod, da je poslopje vrglo več reelnega dobička, kolikor od tod, ker so bile deželne in občinske doklade preobdavčene. Najemščini stanovanj se nalagajo vsa mogoča bremena. Tako n. pr. se vzdržujejo ubožci skoro izključno le od hišne in zemeljne posesti, dočim je premočni kapital, torej najpremožnejši del, popolnoma prost vsake obveznosti.

Hišni posestniki gotovo ne zahtevajo zase nobenih prednostij pred drugimi slojevi, ne najdejo pa tudi nobenega pravnega vzroka, zakaj mora biti dohodek iz hišne posesti n. pr. napram dohodku iz davčno prostih vrednostnih papirjev povprečno več nego dvajsetkrat višje obdačen, in to tem manj, ker znašajo davki na poslopja v sednji nemški državi s pokrajinskimi in občinskimi dokladami komaj četrtno naših davkov. (Konec prih.)

V Ljubljani, 5. septembra.

Razpust državnega zbora.

Sedaj sporočajo tudi oficijozni časopisi, da bo državni zbor v kratkem razpuščen. Cesar sicer še ni dal odločitve, a da jo prihodnje dni, bržčas že koncem tega tedna. Gališki listi pa pišejo, da sprejme cesar 13. t. m. vse gališke državne poslance v Jaslu, kjer se bo mudil tekom velikih vojaških vaj. Listi sklepajo torej, da bo državni zbor razpuščen po 13. t. m. Govori se nekaj, da sprejme cesar tudi nekaj bivših državnih poslancev. Čudno je, da „Neue Freie Presse“, glasilo nemških liberalcev, tako silno in vstrajno priganja, naj se parlament razpusti. Liberalci se bržčas nadejajo, da se pred volitvami spremeni volilni red liberalcem na korist. Tudi socialni demokrati so vneti za nove volitve, ker upajo

LISTEK.

I. slovenska umetniška razstava.

(Od 15. septembra do 15. oktobra t. l.)

Rmeni lepaki z gornjim naznanilom so videti od 1. t. m. po voglih ljubljanskih trgov in ulic. Lepaki so jednobojni, oskromne oblike, brez vsakeršnega tiskarskega okvira in umetniškega okraska — pristna podoba pohlevnega začetka na tem kulturnem polju slovenskem: I. občne umetniške razstave.

Lani, osorej, ko se je o tem govorilo, zmajevali smo z glavami, kakor „neverni Tomaži“, in naš stari, osiveli dvomljivec recital je takrat znani Faustov izrek o blagovestju in nedostajanju vere. In glejte! Po preteku jednega leta stopilo je pred nas mlado naše umetniško društvo z dovršenim dejstvom I. vseslovenske razstave domačih umetnin.

Kakor nam je vrli „buditelj naših umetnikov“, V. Holz, oni dan ovadil „izza kulis slov. umetniškega društva“, prijavilo se je za naznanjeno razstavo četrto stotine slovenskih umetnikov in umetnic — dokaj lepo število za prvi poskus v tej stroki!

Naši umetniki so se torej kaj glasno

odzvali pozivu „slov. umetniškega društva“ ter se s tem plemenito osvetili očitaniu „brezbrižnosti“, s katerim jih je prej imenovani reklamovalec umetništva slovenskega koncem julija minolega leta klical na delo. Kakor sem izvedel, zamerili so takrat prizadeti „umetniki“ navedeno provokacijo ter njenega pisca napadali z brezimnimi pismi — kar je povsem naravno in umljivo, kajti „resnica v oči bode!“ Pa, kakor čujem, dotičniki so naposled vendarle izprevideli — blagohotni namen ti stega izzivanja ter se pridružili ostalim razstavljalcem, na čemur jim je čestitati v njihovo lastno korist!

Naši umetniki, slikarji in kiparji, so torej storili svojo dolžnost po skromnih svojih močeh — na slovenskem občinstvu je zdaj vrsta, da se odzove v izdatni, dostojni množini povabilu na razstavo ter s tem dokaže živo zanimanje za lepe umetnosti, katero smo doslej bolešno pogrešali!

Dà! Trda je beseda, katero nam je izpregovoriti vspricho bližajoče se otvoritve I. slov. umetniške razstave v „Mestnem domu“ ljubljanskem z našim ljudstvom, v prvi vrsti z inteligentnim našim meščanstvom, ali žurnalistički poklic in unema za napredek na umetniškem polju nas sili do tega!

Imeli smo namreč tu v Ljubljani že različne razstave posameznih proizvodov, in zbrana dela tega ali onega domačega umetnika, slikarja ali kiparja, ali apatično naše občinstvo, preprosto ljudstvo in — inteligencija — kako pičlo in maloštevilno si je hodilo ogledovat razstavljene umotvore, dasi so bile vstopnine uprav oskromne! Pa saj so naši umetniki razstavljali dozdej svoje izdelke večinoma kar na brezplačni ogled, po javnih trgovinskih izložbah, in vendar se je ustavil in postal pred dotičnim oknom le tu pa tam kakšen posamičnik, in še ta je vprašal, ako je bil razstavljen kakšen portrét: „Kdo pa je to?“ — ne da bi se brigal, kdo je ustvaril oni umotvor, ter kako ga je proizvedel!

Kaj pa šele razstave v zaprtih prostorih z vstopnino! O tem navedem dvoje, troje določenih slučajev!

Marljiva naša slikarica gdč. Ivanka Kobilca je l. 1887 v tukajšnji realni razstavi obširno zbirko svojih slik, določivši oskromno vstopnino borih 20 novčičev za — dobrodelni namen; a sroe nas je bolelo, videvše redke, posamične ogledovalce tiste razstave! Ali pa je kdo izmed pičlih obiskovalcev pomislil, da je bila večina razstavljenih slik na prodaj, ali da bi vprašal po njihovih kupnih cenah, o tem bi nam ne vedela povedati niti umetnica!

Nekoliko pozneje razstavil je na ogled v tukajšnji „obrti šoli“ gospod Alojzij Gangl svojo mojstrski izklesano „Maddono in stellis“ proti neznatni vstopnini 20 kr.; toda ta kiparski umotvor si je ogledalo toli oskromno število „ljubiteljv lepih umetnostij“, da je moral umetnik doplačati na razstavne stroške!

In predlanskim je na hodniku ljubljanskega muzeja g. Josip Germ razobesil tridesetorico svojih študij in slik, katere je pripeljal navlašč za to iz Prage, odmeril je vstopnino z — 20 novčiči, za dijake pa menda le 10. In čujte! Z vsem naporom časnikarske reklame dognalo se je — med 38 tisoči ljubljanskega prebivalstva — število obiskovalcev razstave na nekaj stotin, med katerimi so obseženi i dijaki in učenke tukajšnjih šol, ki so si ogledali omenjene slike. — In šele po razstavi prodal je umetnik dvoje, troje slik med svoje osobne prijatelje!

Nezanimanje za umetnost — to je naopačna, temna stran na svetinji naše kulture!

In temu so krivi po največ naši umetniki sami! Oni se namreč niso brigali za ljudstvo, to je, da bi mu vzbudili zanimanje za lepe umetnosti ter mu zbistрили pogled za lepoto v obče! Kakor n. pr. po izreku nekega narodnega prvo-

pridobiti več mandatov. Na strankarskem shodu v Gradcu je dr. Adler zahteval splošno in tajno volilno pravico, ki da politične pravice vsem davke plačujočim slojem ter izrekel trditev, da je „brezdomovinska“ socialna demokracija danes v Avstriji jedini življelj, ki more napraviti red. O krizi v Koberberjevem ministristvu pa je zopet vse tiho.

Madjarska „justica“ in Slovaki.

Dne 23. junija 1898. je bil Slovak, urednik Pistor pred madjarskimi porotniki radi člankov, v katerih je bičal izpovedi budapeštanskih opekarjev in madjaranje slovaških krajevnih imen, obsojen v drž. ječo za 8 mesecev. Ko se je po prestani kazni vrnil domov, so ga na kolodvoru sprejeli sorodniki, prijatelji in tovariši. Odvetnik Dula ga je v svojem vozu peljal domov. Vsi ti so bili radi „odobravanja nezakonitih dejanj“ kaznovani ter obsojeni pred kralj. desko. Ko so se obsojenci pri kralj. kuriji radi previsokih kazni pritožili, jim je kurija kazni še — povišala. Tako so dobili najodličnejši slovaški rodoljubi za nič tele kazni: odvetnik Dula (prej 6 tednov) 6 mesecev; pesnik Svetozar Hurban (prej 14 dni) 5 mesecev; Blažej Bula, Pavel Mudrou in Andrej Halaša (prej po 8 dni) so dobili po 3 mesece. Dalje je bilo obsojenih 17 meščanov na dva meseca. Ostalim se je obsodbo kralj. deske le potrdila. Ta madjarska „justica“ kliče pač v nebo!

Rusija in Francija.

Imenom ruskega carja je knez Urusov izročil francoskemu predsedniku Loubetu red sv. Andreja ter lastnoročno pismo Nikolaja II., ki se glasi: Prav posebno mi je prijetno, da Vam morem dati to znamenje svojega spoštovanja v času, ko vpliva bolj kot kdaj med Francijo in Rusijo tako srečno sklenjena popolna složnost ne le na direktne interese, nego tudi na vzdrževanje splošnega miru, ki nam je jednako pri srcu. Car obžaluje, da ne more s carico posetiti razstave ter sklepa: „Toda v daljavi kakor v bližini se pridružujemo vsemu, kar se tiče Francije, z zadoščenjem čujemo o vsem, kar pomaga Franciji k slavi in prospehu.“ „Figaro“ piše: Še nikoli ni imelo pismo kakega prijatelja ali zaveznika pristranejšega in laskavejšega značaja kot pismo carja Nikolaja, ki je s tem francosko-rusko zvezo na neporušljivi podlagi utrdil. Pismo bo zbudilo trajen odmev. Razmere mu dajo še poseben pomen. Zveza na Kitajskem se bo še bolj utrdila. Francija se bode pridružila predlogu, da je četam ostaviti Pekin. „Gaulois“ takisto naglašja, da je sedaj zveza še trdnjša in pristranejša, kakor je bila. Vsak Francoz se mora tega veseliti. Vlada pa mora okoristiti se. Nemški listi se seveda veselijo, da carja ne bo v Pariz ter dokazujejo, da se je zveza med prijateljskima državama v zadnjem času jako zrahljala, in da so začeli Francozi uvidevati, da jih prijateljstvo z Rusijo velja preveč.

Buri v vojni.

Lord Roberts je izdal proklamacijo, v kateri naznanja, da je Transvaal kakor Oranje anektiran, da sta obe burski republiki angleška posest. Politično je s tem

boritelja si mora odvetniški koncipient, sploh uradnik in birokratski suženj svojega „chefa“ šele vzgojiti, takisto, oziroma tembolj pa si mora umetnik vzgojiti svoje občinstvo, to je s svojimi deli vzdržati iz prirojene malomarnosti ter mu z vidnimi vzgledi zbistriti topi pogled za estetiško lepoto, torej vcepiti mu zmisel in pojem ter vnemo in zanimanje za lepe umetnosti sploh!

In glejte! To je poglobiti namen in smoter sleherne umetniške razstave, zlasti pa v nas, v estetiški naobrazbi zaostalih Slovincih!

Z ozirom na velekulturni nalog razstave, kakor i na znatno število razstavljalnih umetnikov ter na obsežno množino in raznovrstnost predmetov veleva nam časnikarska dolžnost, opozarjati znova naše občinstvo, ljubljansko in vnanje, na veljavno, prepomembno ter uprav poučljivo I. slovensko umetniško razstavo, ki se otvori dne 15. septembra t. l. v veliki dvorani „Mestnega doma“ ljubljanskega!

Koliko pa je stalo napora in truda, ki ga je imelo mlado „slovensko umetniško društvo“ s prireditvijo I. skupne umetniške razstave v Slovincih, o tem nam bode poročalo za to poklicano peró — prihodnjič! Ivo Martinovič.

vojna končana, kar se zgodi posej, se mora z angleškega stališča smatrati le kot upor, revolucija, punt angleških podanikov Burov proti novi vladi. — Ruski grof Pavel Bobrinski, ki je potoval z oddelkom ruske ambulance v Južno Afriko ter se udeleževal operacij v vojni, je pri svojem prihodu v Marseille sprejel več žurnalistov. Milanski „Corriere“ poroča o tem razgovoru z Bobrinskim takole: Poraz Burov je povzročilo marsikaj. Manjkalo jim je reda in discipline, zlasti pa izvežbanega nadpoveljnika in samostojnosti posameznikov. Razen tega je vpoštevati še majhno število burskih vojakov. Imeli niso nikdar več kot 40.000 mož s 70 topovi. Tem nasproti je stalo več kot 200.000 Angležev s 500 topovi. Za obrambo so Buri izvrstni, napadati pa ne znajo. Razen tega jim je manjkalo generalnega štaba ter generalov, ki bi imeli posebne načrte in častnikov, ki ubogajo in ukaze izvršujejo. Tudi jim je manjkalo orožja. Buri se znajo izborno skrivati po jarkih ter streljajo s neverjetno hladnokrvnostjo. Vsak si izbere svojega moža in ta pade gotovo. Salv ne dajo nobenih in nikdar. Anglež se slabo ustavlja naloženemu trudu. Navdušenja pa ne pozna. Pogumen je le, če ima dobro pozicijo. Disciplin na angleški strani ni velika in poznanje službe le majhno. Streljajo pa slabo. Konjenišvo je izvrstno. Topničarji si izvolijo neprimerne prostore, kjer jih je lahko najti. Kroglice (za topove) niso dosti vredne, več kot polovica se jih sploh ne razleti. Častniki so večina sportmeni, vsekakor pa le teoretiki. Jako pogumni so, da, smeli do skrajnosti ter se po nepotrebnem izpostavljajo nevarnosti. Nad svojim moštvo pa imajo premalo avtoritete, ker službo premalo poznajo. Generali so v moderni taktiki nezadostno poučeni; praktične vojne izkušnje so si pridobili le v bojih s slabo oboroženimi divjaki. O koncu vojne se je izrazil grof Bobrinski jako pesimistično. Tudi če se sklene mir, bo morala Anglija vzdrževati v Transvaalu stalno vojsko 25.000 mož. Vojne stroške bodo plačali kapitalisti, Angleži, Nemci, Francozi, ki so priganjali Chamberlaina, da začne vojno, drago! Upali, so da bodo izhajali s 10 milijoni funtov šterlingov, a že sedaj jih velja 400 mil. f. št., ne včevši 30 mil. f. št. za vožnjo vojske nazaj v Evropo.

Dopisi.

Z Glinca, 3. septembra. Slavnost blagoslovljenja gasilnega hrama in nove brizgalne prostov. gasilnega društva z Viča in Glinca zvršila se je v nedeljo ob lepem vremenu in mnogobrojni vdeležbi zaveznega odbora, gasilnih društev, deputacij in drugega občinstva prav sijajno. Ob določenem času sprejel je odbor došle zastopnike odbora gasilne zaveze ter raznih gasilnih društev, prihajajoče od zborovanja zaveznega odbora, kakor korporativno vdeleživša se društva iz Ljubljane, Kranja, Litije, Škofelje, Most, Spod. Šiške, Dobrove in Brezovice, ter zastopnike iz Povhovegagrade in drugih gasilnih društev na prostornem vrtu pri Traunu na Glincah, kjer so bili vsi zastopniki in društva okičeni od čvrstih narodnih deklet s šopki. Okoli poltretje ure so odkorakala društva z godbo do razširjenega gasilnega hrama k blagoslovljenju. Med potjo pred hišo g. župana pod slavalokom bila so društva pozdravljena od občinskega odbora, kateremu na čelu je g. župan Andrej Marinko v kratkih in jednatih besedah izrekel pozdrav občine ter radostno omenil, da občina tudi z veseljem opazuje in rada podpira napredujoče prepotrebno gasilno društvo, katero naj bi tako vrlo in vstrajno ko sedaj tudi še nadalje ostalo zvesto svoji nalogi in blagemu namenu. Dospevši do gasilnega hrama, blagoslovil je Franciškan o. Engelbert novo brizgalno in hram nato zasvirala je godba cesarsko himno, katero je občinstvo stoje in odkrito poslušalo. Potem so odkorakala društva na Traunov vrt, kjer se je razvila prav živahna ljudska veselica. Marljiva narodna dekleta potrudila so se zares, da so s srečkanjem marsikoga razveselile ter so s tem dosti pripomogle društveni blagajni. Šaljiva pošta funkcijonirala je prav redno. Tehtanje bilo je tudi prijeten del zabave. Mladi svet pa je iskal veselja na plešišču, kjer je neutrudljivi tam-buraški klub „Krim“ s slovanskimi komadi razveseljeval občinstvo, ter se je mladina

sukala pozno v noč. Tudi društvena blagajna ima lep čist dobiček, okoli 200 K, tako da se bode znižal za toliko zopet društveni dolg. Da pa je bilo vse to mogoče, gre v prvi vrsti zahvala gospodom trgovcem in obrtnikom iz Ljubljane, z Viča in Glinca, kateri so z lepimi darovi in dobitki pripomogli k uspehu, v drugi vrsti pa društvenemu slavnostnemu odboru, kateri je ob tej slavnosti obstoječ samo z načelniki 3 odbornikov in 3 mož tako težko nalogo tako častno rešil v prid društveni blagajni. Obžalovati je v resnici postopanje podnačelnika z ostalim odborom in moštvo, da so na vse načine hoteli slavnost ovirati, in niso hoteli čisto nič k isti pripomoči. Gasilno društvo ni kako politično in strankarsko temveč dobrodelno društvo, torej se pri takem ne sme gojiti nikako sovraštvo.

Iz brdskega okraja, 3. septembra.

Koncert s plesom, katerega so priredili v nedeljo 2 t. m. akademiki brdskega okraja, pokazal je zopet, da živi v našem dijaštvu oni čili duh, kateri je umesten, da, neobhodno potreben za uspevanje takih veselíc. Priprave za ta koncert bile so kmalu dovršene, vse je bilo domačim razmeram primerno prirejeno. — Vdeležba bila je, kar gre posebno zabeležiti, prav mnogobrojna. Opazili smo poleg številne domače inteligence mnogo zunanjih gostov, zlasti iz prijaznega Kamnika. Tudi kolesarji bili so častno zastopani. Poleg živahnega priznanja, katerega so prireditelji obilno in zaslužno želi, bil je, kakor smo čuli, tudi gmoten uspeh prav lep. O itak znanem koncertnem vsporedu omenimo le toliko, da je prav voljno izpal! Poleg primerne pozdrava g. Selskega in deklamacije gospi V. K. - o - v e nam je zlasti ugajal jedrnat govor g. M. P. Podkrajca, v katerem je navel tudi dve dosedaj neznani, zanimivi epizodi iz Prešernovega življenja. Pevski vspored bil je, ako izvzamemo samospve g. stud. teh. Janka Kersnika, povoljen. Čveterospvi „Pogled v nedolžno oko“, „Luna sije“ in „Pred slovesom“ peli so se — ker g. tenorist ni bil posebno razpoložen — temu primerno. Uga-jal pa nam je krepak, polno doneč I. kakor tudi II. bas! Prav lepo je pel g. teh. Janko Kersnik samospva „Mornar“ in „Sklepala si roke bele“, zlasti v prvi pesmi predstavljal se nam je kot dokaj izšolan, prav prijetno doneč lirski tenor. Le spremljevanje „Mornarja“ v nekem odstavku ni bilo Vilharjevo. Sicer pa se nam je gospica J. K. v proizvajanju intermezza iz „Ksenije“ in koračnice iz „Rokovnjačev“ predstavila kot mlada, a velenadarjena pianistinja. — Moški zbori „Jadransko morje“, „Slovenac i Hrvat“ in „U boji“ peli so se dokaj precizno! Splošno veselost vzbujala je „velika“ tragedija „Karakala“, v kateri je glavno ulogo „Karakala“ imenitno igral g. teh. Kersnik. Ako še omenimo, da so nekatere gospi v korist fondu Prešernovega spomenika uspešno prodajale razglednice in šaljive br-zojavke, in da je živahen ples pozno v jutro zabaval navzoči mladi — in če se ne motimo, tudi stari — svet, zadostili smo, dolžnosti poročevalca. — ar.

Svetovna razstava v Parizu.

X.

Na svetovni razstavi v Parizu sta zastopani dve vrsti umetnoobrtniških proizvodov, kateri je treba strogo ločiti, dasi se to v razstavi iz ozirov na mejnarodno kurtoazijo ni zgodilo.

Prva vrsta je jako poučna in zanimiva. Kaže nam proizvode različnih obrtovanj, razkriva nam tisočere zveze, ki obstoje med raznimi umetno-obrtnimi strokami in mej prizadevanji in strujami arhitekture plastike in slikarstva, predočuje nam premembe, ki so jih povzročile nove socialne razmere, razodeva nam, kakšen dobiček ima od novih znanstvenih iznajdb, iz kratka vse ono, kar moramo smatrati kot akomodiranje k nazorom in k ukusu, ki ga je ustvarilo valovanje življenja.

Druga vrsta umetne obrtnosti ni nič manj sijajna, toda ta ni uspeh neumornega obrtno-umetniškega delovanja, nego živi samo po milosti svetovne razstave. Ustvarjena je nalašč v ta namen, ustvarjena je z velikanskim duševnim in fizičnim trdom in z velikanskimi denarnimi žrtvami, a vendar ni drugega kakor napihnjen reprezentant zastarelih kulturnih razmer ter zanimiva samo s stališča mejnarodne gizdavosti, sicer pa spominja človeka na galerijo slavnih dedov, ki se dobi v hiši kacega borznega

špekulanta, kateri je včeraj zadobil plemstvo. Ta vrsta umetne obrtnosti zavzema na razstavi mnogo prostora, in če bi kdo spisal članek „Potemkinska umetna obrtnost na svetovni razstavi v Parizu“, bi gotovo dosegel lep — Heiterkeitserfolg“.

Toda, ali se izplača, baviti se s tem, kar še, nekako zapredeno v stare nazore, vleče za kulturnim življenjem, v tem ko nudi prej prva omenjena vrsta umetne obrtnosti toliko velezanimivega gradiva?

Škoda, da ima le malokdo dovolj časa, da bi mogel prestudirati pri tej vrsti umetne obrtnosti vse one zveze, katere smo zgoraj našli, in dognati karakteristično razliko mej proizvodi Francozov, Nemcev, Angležev, Skandinavcev in Italijanov. V naslednjih vrstah hočem podati le nekoliko posameznih, nemetodičnih opazk, nekaj utisov, ki sem jih dobil pri ogledovanju tega dela razstave.

Tako na pr. nam kaže razstava francoskih bijouterijskih izdelkov marsikaj posebno poučnega. Francosko juvelirstvo je staro že mnogo stoletij in izdelki te umetne obrtnosti se ne razprodajajo samo na Francoskem, nego skoro po vsem svetu; trg za te izdelke neha tam, kjer neha bogastvo. Preteklost francoskega juvelirstva je slavna, sedanost ugodna, zakaj bogastva je dandanes mnogo, in tako se je zamogla francoska juvelirska obrt razviti do najlepše popolnosti. Francozje niso nikdar z večjo duhovitostjo in z večjim ukusom, z večjo tehniško rafiniranostjo in nekako nervozno tankočutnostjo delovali v tej stroki umetne obrtnosti kakor dandanes. Kar stvarja njihovo juvelirstvo, je tako čudovito krasno, da se človek sili pozabiti, za kako trivijalen namen se rabijo ti izdelki. V teh agrafah, iglah, zapestnicah, ovratnicah, dijademih, brošah itd. se vidi, kako fin ukus imajo Francozi za vse, kar je dekorativno. Ti izdelki so taki, da se po svojem umetniškem značaju lahko kosajo s proizvodi visoke umetnosti. Utis, ki ga dobi človek pri ogledovanju teh, tako nepopisno elegantnih in gracioznih izdelkov juvelirstva je, kakor da bi slišal orgijastiško himno, ki jo moški spol poje ženskemu spolu. Vsi ti izdelki izgledajo, kakor da bi žareli koprnenja, se liki plamenu oviti okrog ponosne ženske lepote.

To pač ni samo slučaj, da slavi pariška umetna obrtnost prav v tej stroki največje svoje triume. Francozje so najboljši poznavalci, najfinjši čestilci, da, oboževalci ženske lepote. Zunanja ženska lepota se nikjer tako ne čisla in ne slavi, kakor na Francoskem. V literaturi, v umetnosti, v socialnem življenju, povsod, prav povsod zavzema kultus ženske lepote prvo mesto. Kako naj bi se potem vsak napredek v dekorativni umetnosti ne pojavil najprej v stroki, ki ima kakor nobena druga namen, služiti in poveličevati žensko lepoto. Umetniki kakor Lalique, Boucheron, Falize, Ver-ver, Froment, Meurice tekmujejo neutrudno, kdo ustvari kaj lepšega. Lalique zavzema doslej prvo mesto, on je nedosežen in najbolj občudovan, ker zna izumljati vedno nove forme, ker je njegova fantazija uprav razkošna, in ker so vsi efekti, na katerih utis računa, v resnici presenetljivi. Njegov genre je navadno bizarno prirejeno zlato, okrašeno z medlim, raznobojnim emajlom in dragocenimi kamni. Razstavil je kakih sto izdelkov, a vsak izmej njih bi lahko zavzemal odlično mesto v zakladnici najbogatejšega vladarja. Marsikateri teh razstavljenih izdelkov že ne spada več mej dragocenosti, ki se nosijo, nego je le po tacihi motivih sestavljen, sicer pa je umotvor, ki bo radi te svoje umetniške vrednosti vedno zavzemal svoje posebno mesto ter še poznim rodovom pričal, da se je juvelirstvo v naših dneh povzpelo do take dovršenosti, kakor je ni doseglo še nikdar.

Umetniki, ki smo jih zgorej imenovali poleg Laliqueja, se bavijo največ z dragocenostmi, pri katerih se vporabljajo briljanti. Ta briljant! Ustvaril je novo vrsto lepote. Kako je kot material nedosežen glede vrednosti in dragocenosti, kako si je polagoma ustvaril svoje prav posebne estetične zakone, ki so šestokrat direktno nasprotje vseh doslej veljavnih estetičnih teorij! Tudi to je zasluga Francozov. Bilo je treba duha in ukusa Francozov, da so se po bistvu in po lastnostih briljanta počasi ustvarili ti novi estetični zakoni, vsled katerih je juvelirstvo glede rabe briljantov doseglo čudovito visoko dandanašnje stopnjo.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 5. septembra.

Osebnosti. Pravna praktikanta pri okr. sodniji v Mariboru gg. Gvidon Mihelič in Josip Oswatitsch sta imenovana za avskultanta. — Profesor na gimnaziji v Ptuj g. Josip Pogatscher je pomaknjen v 8. činovni razred.

— **Častno občanstvo.** Iz Žirov se nam piše: V zadnji redni seji dne 4. t. m. imenoval je občinski odbor dež. poslanca gg. dr. Ivana Tavčarja in Ivana Božiča za častna občana.

— **Šmartinski dekan Lavrenčič** se veda ni vesel, da mu včasih pogledamo na prste, in ker nam ne more do živega, stika in vohuni po vsem litijskem okraju, da bi prišel na sled dopisniku. Vodi ga pri tem najplemenitejši namen: rad bi se maščeval. On sicer včasih uči, da zahteva katoliška vera, naj se sovražniku odpusti, toda sam se nikdar tega ne drži. Čemu tudi! Saj ni nastavljen in plačan, da bi dajal dobre vzglede. Iskal je torej našega dopisnika. Našel ga sicer ni on, pač pa „Slovenski List“. Ta je v zadnji številki priložil notico, v kateri trdi, da nam dopisuje v zadevi cerkve v Šmartnem gosp. Rudolf Starovasnik iz Litije. S tem pa se ti žegnani denuncijanti, ki pišejo v revolverski „Slov. List“, niso zadovoljili. Poslali so dotično številko še okr. glavarstvu, kjer slušbuje gosp. Starovasnik, da bi mu vsaj škodovali, ali če mogoče celo kruh snedli. Najlepše je, da nam g. Starovasnik o šmartinskih zadevah sploh nikdar ni pisal nobene besede. Mi smo pripravljeno to dokazati pred sodiščem, mi želimo, da bi stvar prišla pred sodišče, da se tako zopet izkaže duhovniška hudobnost. V ta namen se hočemo prijeti urednika „Slov. Lista“. Čujte Vi, Anton Koblar, novi kranjski župnik! Če je notica o Starovasniku prišla z vašo vednostjo in z vašim dovoljenjem v „Slov. List“, potem ste nesramno lagali in obrekovali. Pozivljamo vas, da nas tožite in nam daste priliko, doprinesiti pred sodiščem dokaz resnice.

— **Slovensko gledališče.** Priprave za otvoritev gledališke sezone se marljivo vrše. V gledališču je zdaj že živahno gibanje. V dvorani na poskušnem odru priučuje dramsko osobje slovenskega gledališča v dveh dnevih, po več ur trajajočih skušnjah prve novitete sezone. Na odru vodi in nadzoruje novi gledališki mojster delavce, kateri temeljito vse prostore snažijo in velike mašinerije nad in pod odrom čistijo, popravljajo, rjo od železnine odstranjujejo ter stroje preskušajo in mažejo, tako da je pričakovati, da bodo letos stroji in gledališki aparati točnejše uprizoritvam oper in iger služiti mogli, kakor v prejšnjih letih. Strokovno izkušnega novega gledališkega mojstra je deželno gledališče res že nujno potrebovalo. V sled pritožb obeh gledaliških podvzetij, posebno intendant dramatičnega društva, odpovedal je namreč deželni odbor o Veliki noči prejšnjemu gledališkemu mojstru, ki ni bil svoji nalogi kos, službo ter v avgustu nastavlil novega, zelo izkušnega in kolikor je dosedaj razvideti mogoče, strokovno popolnoma večjega gledališkega mojstra, g. A. Waldsteina, ki je prej na raznih odrih, zadnji čas pa na Dunaju uspešno deloval. Ker je omenjeni gospod tudi usposobljen dekoracijski slikar, prišlo bo deželno gledališče polagoma vendar do tako nujno potrebnih boljših in raznovrstnejših dekoracij. Sedaj slika g. Waldstein dekoracije za opero „Aida“, katera se bo pela v soboto, 22. t. m. Za tem prične slikati dekoracije za „Sedem gavranov“ in Wagnerjevo opero „Tannhäuser“. — V parterji gledališča pa izvršujejo delavci Matjanovi za gledališko občinstvo zanimivo spremembo v razdelitvi in izvršenji parternih sedežev. Dva med parterne sedeže upeljana hodnika delila bodeta odslej parterne sedeže v tri kolone, v sredino parternih sedežev in v dve stranski do lož segajoči koloni. S to spremembo doseglo se je prostejše pregibanje v parterji, lažji dostop do vsakega sedeža, ne da bi se mnogo ljudi v vstajanjem in umikanjem motilo, in število najprijetnejših, navadno stalno aboniranih vogelnih sedežev ob hodnikih in na koncih vrst se je podvojilo. Novi načrt razdelitve sedežev v parterji deželnega gledališča si abonenti, in kateri se za to zanimajo, tudi v Šeškarkovi trafiki lahko ogledajo. Delo bo v par dneh v gledališču dovršeno.

— **„Sokolov“ izlet v Vipavo.** Kakor čujemo, se delajo v Vipavi priprave, da bode sprejem ljubljanskega „Sokola“ kar možno prijazen in sijajen. Starejši člani, ki so ob svojem času se udeležili izletov „Sokola“ v solnčno vipavsko dolino, se še vedno z navdušenjem spominjajo veselih ur, katere so preživeli mej gostoljubnim in zavednim vipavskim prebivalstvom, in so jim tisti dnevi ostali v neizbrisljivem spominu. Ker je baš mesec septempr najpripravnější za obisk vinorodne doline, se utegne „Sokolu“ pridružiti mnogo ljubljancev, ki so pač že čuli dokaj lepega o krasoti vipavskega kraja, a jim ni bila nikdar tako ugodna prilika, kakor se ponuja ravno zdaj, ko poleti tja doli čili naš „Sokol“, da pozdravi tamošnje rodoljube in jih vspodbuja na daljše neustrašeno delovanje za napredek in blagor naroda v bujni vipavski dolini.

— **Domača umetna obrt.** V atelijeju gospe M. Hlavke se je izdelala za pevsko društvo Nabrežina velika zastava, ki je zares krasno delo domače obrti. Zastava je iz modre svile. Na eni strani je v zlatu in svili vezana lira, katero obdajata zeleni, svileni veji lipe in lovora. Okoli lire se vije napis: „Pevsko društvo Nabrežina 1900.“ Na drugi strani zastave pa je napis: „Kot skalni bregovi jadranskega morja — Stoj trdno zastava v obrambo domovja!“ Nad in pod napisom sta velika okraska v slovanski — slovenskočeški — ornamentiki. Črke so sestavljene v modernem slogu. Konstatovati treba, da se bela, zlata in zelena barva bordur in okrasov prav okusno spaja z modro temeljno barvo zastave. Vsa zastava je izvršena pod nadzorstvom gđe. Franje Suhadolec po risarijah g. C. Misa, profesorja na tukajšnji obrtni šoli. Lepo, elegantno, pozlačeno liro je napravil g. pasar Tratnik, drog pa g. Stirn, delovodja na obrtni šoli. Nabrežinske dame so naročile pri gospe Hlavki tudi bogato vezen trak v narodnih barvah. Zastava je veleokusno, zares mojstrsko delo, ki dela čast atelijeju g. Hlavke ter vsem onim, ki so kakorkoli sodelovali pri tem umetnem izdelku domače obrti.

— **K Prešernovi slavnosti v Kranju.** Vabila za to slavnost, ki se vrši v nedeljo, dne 16. t. m., so se narodnim društvom — posameznikom se ne bodo razpošiljala — že odposlala. Ako se je kako društvo po pomoti prezrl, blagovoli naj kratkim potom opozoriti na to odbor čitalnice v Kranju, ki bo radovoljno popravil pomoto.

— **Notranjsko okrožje akad. ferijalnega društva „Sava“** priredi v c. kr. rudniškem gledališču v Idriji v korist podpornih društev za slovenske visokošolce na Dunaju in v Gradcu koncert s sledečim vspeedom: I. Prolog, govori gđe. Pavla L. 2. A. Foerster: „Njega ni“, kvartet. 3. a) F. S. Vilhar: „Kam?“, b) A. Nedved: „Ljubici“, tenor solo, poje stud. ing. Janko Krsnik, spremlja na klavirju gđe. Anica Lapajnetova. 4. J. Vasak: „Slovan“, moški zbor. 5. F. S. Vilhar: „Mornar“, tenor solo, poje stud. ing. Janko Krsnik, spremlja na klavirju gđe. Anica Lapajnetova. 6. Rado Murnik: „Napoleonov samovar“, veseloigra v enem dejanju. 7. Prosta zabava s plesom v prostorih idrijske čitalnice. Začetek točno ob pol 8. uri zvečer. Cene za osebo: Loža 1 K 20 vin., parterni sedež 40 vin., stojišče 20 vin. Preplačila se hvaležno vspejajo.

— **Od Pesnice se nam piše.** V ponedeljek, 3. t. m. je bil živinski semenj v Trnovcih. Pri tej priliki je župnik od sv. Bolfenka prišel v vaško kapelo ter milostno blagoslovil „Štefanovo vodo“, ki je edini pomoček proti gosenicam. Ker so ljudje obilo te vode odnesli domov, je gotovo, da bode letos pri nas obilo repe, če le ni popoldanski dež prezgodaj izpral blagoslovljene vode. — Pojdite rakom živžgat vsi, ki ne verjameste v copernice!

— **Posnemanje vredno.** Županstvo trga Velenje nam javlja, da je od banke „Slavije“ po njenem zastopniku g. Vinku Ježovniku prejelo 200 kron za tiste člene banke „Slavije“, ki so bili po povodnji oškodovani.

— **Iz Celja se nam piše:** C. kr. okrajno glavarstvo je končno vendar le nekaj ukrenilo, da od vseh vetrov v Celje skupaj zbornani nemški kolesarji dne 8., 9. in 10. t. m. ne bodo mogli preveč divjati in razsajati po slovenski okolici celjski. Isto je namreč prepovedalo iz ozirov na javno varnost, red in mir nameravani izlet skoz Rabeje v Spodnjo Hudinjo k Erjavcu

tamkaj nameravan koncert. Pri izletih skozi Gabrje so nemški „Heilovci“ vedno najhuje rjaveli in tulili, posebno ko so se pijane tolpe klatile pozno po noči domu, tako da se je razlegalo po celi okolici, tako da bi človek mislil, da so Turki pridivljali v deželo. Nameravani izlet na Laško se je pa dovolil, menda ker je Laško baje že „nemške“ posesti. Prepovedalo pa je pri tem izletu nositi kakoršnakoli narodna znamenja, ter bo primerno število orožnikov pod vodstvom državnega komisarja skrbelo ob cesti po Bregu za mir in red, ter čuvalo, da divji heilovci ne bodo napadali mirnega prebivalstva.

— **Mestna hranilnica v Kranju.** V mesecu avgustu 1900 vložilo je 306 strank 74 158 kron 87 vin., dvignilo pa 227 strank 56 569 kron 83 vin., 19 strankam izplačalo se je hipoteknih posojil 27.000 kron. Stanje vlog 2.174.883 kron 42 vin., stanje hipoteknih posojil 1.556.418 kron 39 vin., denarni promet 192.626 kron 36 vin.

— **Velikanske zeljate glave** ima posestnik Valentin Sever na Ježici št. 13. Videli smo tako zeljato glavo, ki tehta obilnih 5 kilogramov. To je nekaj izrednega.

— **Nezgoda.** Dne 2. t. m. je mej postajama Zg. Ležeče in Št. Peter padel z vlaka potnik Kazimir Bresek in se nevarno poškodoval. Prepeljali so ga v bolnišnico v Trst.

— **Južna železnica** otvori menda že v kratkem pri Konjicah večji premogokop. Zasledila se je namreč odnot močna žila najizvrstnejšega premoga.

— **Samomor.** Občinski tajnik v Žitari vasi na Koroškem, Janez Willmann, se je iz neznanih vzrokov obesil.

— **Na kolodvoru v Trstu** je nagloma umrl višjesodni svetnik v pokoju g. Tomičič.

— **V Pazinu** je ondotni župan dr. Kurelič s 1. septembrom otvoril svojo odvetniško pisarno.

— **Tatvina na Trsatu.** Dne 1. t. m. ukradel je dosedaj neznan tat iz frančiškanske cerkve na Tersatu zlato, 1 m dolgo verižico, vredno 200 kron, okoli 20 zlatih prstanov, okrašenih z dijamanti in drugimi dragimi kamni, vrednih okoli 250 kron in 10 parov zlatih uhanov, vrednih 100 kron. Tatvine sumljiv je neki mož, okoli 30—40 let star, visoke in močne postave.

— **Porotne obravnave.** Včeraj pričela se je pri tukajšnjem porotnem sodišču obravnava proti 18 let staremu posestnikovemu sinu Francu Rodetu iz Zaloga zaradi hudodelstva težke telesne poškodbe. Rode je v noči od 23. na 24. junija posestnika Matevža Makovca iz Imej, ki je hotel posredovati v prepiru med vaškimi fanti, z motiko po glavi udaril ter mu prizadejal težko telesno poškodbo. Makovec je vsled poškodbe popolnem izgubil vid na levem očesu. Obravnava se je preložila do prihodnje porotne seje, ker se je izkazala potreba, da se priča Franc Gorta osebno zasliši. — Včeraj popoldne se je vršila obravnava o tožbi knjigoveza g. Bonača proti knjigovezu Breskvarju. Ta je bil tedaj, ko se je razkrilo, da je njegov pomočnik Kvas storil znano bogoskrunstvo, obelodanil „Poslano“, s katerim je na zviščen način grdil in žalil g. Bonača. Radi tega je g. Bonač tožil. Porotno sodišče je včeraj Breskvarja oprostilo, ker je le 7 glasov bilo, ki so rekli, da je Breskvar kriv, 5 glasov pa, ki so rekli, da ni kriv. Toda ta pravorek ne bo držal. Porotniki namreč niso glasovali ustno, nego z glasovnicami, kar je nedopustno, in vsled česar je vsa obravnava nična. Gosp. Bonač poda ničnostno pritožbo in se bo obravnava še enkrat vršila.

— **Lepega tička** imajo sedaj na magistratu zaprtega. Dosedaj je bil 8 mesecev zaradi tatvine na Žabjeku zaprt in je kazen prestal pod imenom Oskar Požarevac iz Odese. To pa ni njegovo pravo ime. Isto je šele povedal na magistratu, ko je prišel v antropometrični urad, kjer so ga premerili in natančno opisali. Na roki je imel tetovirani črki O.Š., kar je kazalo, da bodejo to začetni črki njegovega pravega imena. In res je priznal, da se piše Oton Šuškić pl. Bernberg in je doma iz Zagreba, kjer je bil njegov oče uradnik. Po poklicu je trgovski pomočnik, ali sedaj tat, kajti pod imenom Požarevac je prepotoval malone vso Avstrijo in Nemčijo, in je bil nešteto krat zaradi tatvine kaznovan. Iz Nemčije je izgnan. Bil je že v raznih mestih zaprt

pa povsod so ga izpustili, ker niso mogli dognati njegove pristojnosti. Tudi na ljubljanskem magistratu bi bil moral sedeti dolgo časa, da bi se bila dognala njegova pristojnost, kajti izgnan je iz Avstrije. Antropometrični urad pa mu je tako imponiral, da je raje povedal, kdo je in odkod je, češ, saj bi bili lahko tudi drugod izvedeli, kdo sem, če bi mi ne bili slepo verjeli, in me bolj natančno preiskali. Na magistratu imajo še jednega takega tička, ki noče povedati, odkod je. Pravi, da je doma na Nizozemskem, ali pl. Bernberg, kateri je bil z njim zaprt, pravi, da je Čeh, ker je z njim češko govoril. Ta tiček se zove Gottlieb Friesach, in je tudi izgnan iz Avstrije.

— **Tatvina na Žabjeku.** Neki uzmovič, ki je bil na Žabjeku zaprt, ukradel je tamkaj iz hvaležnosti, ker so z njim lepo ravnali, iz skladišča hlače in „Gamsbart“. Neki postopač, ki je na Žabjeku presedel več mesecev, se je v veseli družbi hvalil, da je Žabjek „ein fideles Gefängnis“. Rekel je, da dobi pri jetnikih na Žabjeku, če jih gre preiskavati, najmanj 200 kron in tobaka, kolikor ga hoče. Tudi časnike dobe jetniki v zapor.

— **V bolnico so pripeljali** nadučitelja g. Josipa Bizjaka iz Velike Loke, kateri se je pri kolesarenju ponesrečil.

— **Neprevidna vožnja.** Anton Hočev var, hlapec na Radeckega cesti št. 3, je vozil včeraj dopoldne tako naglo in neprevidno po Radeckega cesti, da je na vogalu Bahovčeve hiše zadel v tovorni voz Andreja Verhovca, posestnika na Poljanski cesti št. 52, in zlomil ročico.

— **Tatvina.** V Auerjev hlev v Wolfvih ulicah se je vtihotapil danes ponoči neznan tat in je ukradel hlapcu Francetu Maroltu zelenkaste, suknene hlače, črn, mehek klobuk in 9 K 45 vin. drobiža. Policija je zaprla nekega postopača, ki je sumljiv te tatvine.

— **Predujem je vzela** dekla Frančiška Mevšek iz Ravnika v logaškem okraju, predno je še nastopila službo. V zastavo je pustila službodajalcu poselske bukvice. Dosedaj še ni nastopila službe, pa tudi še ni povrnila predujema.

— **Bela zastava na rotovžu** bi lahko bila danes zjutraj vihrala za nekaj časa. Dve uri niso imeli v zaporu nobenega aretovanca.

— **Zlato verižico** z biseri, 1 m 60 cm dolgo je izgubila danes dopoldne na poti od južnega kolodvora do Šelenburgovih ulic neka nadporočnikova soproga.

— **Zgubil je le včeraj zvečer** na Dunajski cesti Krisperjev hlapec petak.

* **Klerikalci in anarhisti.** „Arbeiter Ztg.“ piše: Poročali smo že, da je bilo večje število rimskih duhovnikov, končno 70letni frater Giuseppe, radi odobravanja umora kralja Humberta pred italijanskimi sodišči obsojenih. Več teh kaznovancev je, kakor poroča „Frankfurter Ztg.“, imenovanih za hišne kaplane in hišne prelate papežal! Potem pa naj še kdo dvomi, da je klerikalizem sposoben rešiti družbo anarhizma!

* **Srbska kiparja.** V „Narodnih novinah“ poroča N. A., da imajo Srbi troje odličnih kiparjev: Pera Ubavkića in Gjoka Jovanovića. V modernem šetališču Kalimegdan stojé trije doprsni kipi: Jakšića, Daničića in Gavrilovića, vse tri je napravil Pera Ubavkić, ki se v svoji produkciji naslanja na italijansko šolo. Predlaskim je razstavil Ubavkić ogromen kip „Bajadere“. Napravil je tudi poprsja kneza Mihajla, Vuka, Dositija in Njegoša. Krasno delo je njegov „Ranjeni vojniki“. Monumentalen pa je kip „Takovski ustanek“. Kip kaže Miloša Obrenovića, ki držeč v roki meč in zastavo, pozivlja na ustajo. Poleg njega stoji blagoslovilja arhimandrit Melentije. Kip je bil namenjen za pariško svetovno razstavo, a ni bil dovršen pravčasno. Kipar Gjoka Jovanović je napravil v parku pred Veliko šolo kip Paučića, več poprsij in medajlonov. Krasen je njegov monumentalni „Kosovski spomenik“, ki je namenjen za nekdanjo prestolico carja Lazarja, Kruševca. Model je razstavljen v Parizu. Oba imenovana kiparja živita v Belemgradu.

* **Milan na suhem.** „Wiener Allgemeine Ztg.“ poroča, da je srbska vlada sklenila razkralju Milanu odtegniti apanažo letnih 300.000 frankov. Pogajanja, ki so se vršila, so se radi prevelikih zahtev Milana razbila. Kralj Milan ne prestopi več srbske meje.

* **Najglobokejše mesto v Oceanu.** Ko so preiskovali morsko dno, je našel ameriški kablarnik „Nero“ med Juam in Midway v filipinskem arhipelju globočine 9636 in 9435 metrov. Najglobokejše mesto, katero so do zdaj poznali, znaša 9427 metrov in leži severovzhodno od Nove Zelandije in vzhodno od kermanskaških otokov.

* **S čim se zabavajo ameriški bogataši?** V Newportu, najfinem kopališču, se zbira elita ameriških bogatašev in bogatašin. Zabavajo se z avtomobili raznih velikosti in razne dragocenosti. Nihče ne jezdi ali kolesari, kajti konj in kolo se smatrata za — kmetiško revno igračo. Avtomobilu reko ondi „avtobubble“, z njim voziti se pa pravi „hubbly“. V Newportu so moderni sedaj „kmetiški plesi“. Milionarji in milionarke se oblečejo za kmete in kmetice. Seboj pa pripeljejo ali prinesejo ali teleta ali svinjo, kuro, petelina, raco ali kaj drugega takega. Ameriške gospice ali gospe prirejajo dalje razstave svojih — nog. Tekmovalke sede skrite za zaslonjaci in kažejo do kolen gole noge. Katera ima najlepše noge, dobi nagrado. V Indianapolis pa so si ustanovili „poročni klub“, čegar namen je, čim največ moških in ženskih omožiti in oženiti. Poročne stroške plača klub.

* **Metulji na Jamajki.** Nekaj tednov je na velikih Antilih, zlasti pa na otoku Jamajki, ogromno belih metuljev. Videti je, kakor bi plaval velikanski beli oblaki nad zemljo. Leta 1888. je bilo baje tudi toliko metuljev, ki pa so bili rumeni.

Telefonska in brzojavna poročila.

Dunaj 5. septembra. Ministrski predsednik dr. Körber se ni šel k cesarju, da mu stavi končni svoj predlog in tudi ministrski svet se ni bil sklical, da se definitivno odloči, kaj je cesarju nasvetovati, da se stori. Iz tega se vidi, da je nastala neka ovira. Ta ovira je poljski klub. Vlada je oba voditelja poljskega kluba poklicala brzojavno na Dunaj in ju bo poskusila pridobiti za razpust poslanske zbornice. Položaj Poljakov in ministra Pietaka je jako težak, vendar se bodo Poljaki naposled le udali, tudi če bi se moral Pietak umakniti kakemu birokratičnemu poljskemu ministru. Nobena stranka nima toliko vzrokov, se novih volitev bati, kakor poljski klub, a ta se ima za svoj sedanji položaj in za nove volitve zahvaliti le svojega načelnika nesrečni politiki.

Dunaj 5. septembra. Ako se razpusti državni zbor, namerava vlada obelodaniti posebno enunciacijo, ki bo obsegala ves njen novi program. Zgodi se to tako, kakor leta 1891, ko je „Wiener Zeitung“ v uradnem delu priobčila cesarski patent o razpustu parlamenta, v neuradnem delu pa obširno motivacijo razpusta.

Dunaj 5. septembra. Načelnik poljskega kluba Jaworski in podnačelnik grof Dzieduszycki sta prišla danes sem.

Dunaj 5. septembra. Čuje se, da, ako se razpusti parlament, se bodo nove volitve vršile še meseca septembra.

Krakov 5. septembra. „Czas“ zahteva, naj se glede vprašanja o dolžnosti častnika, sprejeti dvoboj, začne posebna parlamentarna akcija, in naj se tudi v tej zadevi izposluje odločba državnega sodišča.

Bukarešta 5. septembra. Po naročilu vojnega ministra je bil aretiran rumunski major Kisimov. Obdolžen je veleizdajstva. Kisimov ima dva brata, izmed katerih je starejši polkovnik v ruski armadi, mlajši pa stotnik v bolgarski armadi.

London 5. septembra. Poroča se, da so se mej vesilami začela pogajanja, kako bi se doseglo porazumljenje zastran opustitve, oziroma neopustitve Pekina, a misli se, da se izreče zadnja beseda šele tedaj, ko pride Waldersee na bojišče.

London 5. septembra. „Standard“ trdi, da se hoče Rusija zategadelj umakniti iz Pekina, ker jej je Lihungčang ponudil celo Mandžursko, če doseže za Kitajsko ugodne mirovne pogoje.

Darila.

Upravništvu našega lista so poslali: Za družbo sv. Cirila in Metoda. Vesela družba proslavljajoč v gostilni gospe Mediceve imendan Gusti, Rožice in Rajkoti 10 K. — Selški liberalci nabrali na dan shoda katoliškega političnega društva dne 2/9. v Selcih 7 K 50 v. — Skupaj 17 K 50 v. — Živeli darovalci in nabiranci, ter njih posnemovalci!

Za Prešernov spomenik: Akademiki brdskega okraja, kot čisti doh odek veselice, prirejene v ta namen, dne 2. septembra 1900 100 K. Živeli!

Avstrijska specijaliteta. Na želodcu boleha-jočim ljudem priporočati je porabo pristnega „Moll-ovega Seidlitz-praška“, ki je preskušeno domače zdravilo in vpliva na želodec krepilno ter pospešilno na prebavljenje in sicer z rastočim uspehom. Skatljica 2 K a. v. Po poštnem povzetju razpošilja to zdravilo vsak dan lekarnar A. MOLL, c. in kr. dvorni salagatelj, DUNAJ, Tuchauben 9. V lekarnah na deželi zahtevati je izrecno MOLL-ov prepat, zaznamovan z varnostno znamko in s podpisom. 5 (11—7)

Meteorologično poročilo.

Vlšina nad morjem 806 m. Srednji aračni tlak 736 mm.

Sept.	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo	Padačina v 24 urah
4.	8. zvečer	742.1	12.3	sl. vzhod	jasno	0.0 mm.
5.	7. jutraj	742.5	7.3	sl. vzhod	megla	0.0 mm.
	2. popol.	740.3	19.7	sl. vzhod	del. oblak.	0.0 mm.

Srednja včerašnja temperatura 13.6°, normala: 16.4°.

Dunajska borza

dne 5. septembra 1900.

Skupni državni dolg v notah	97.60
Skupni državni dolg v srebru	97.30
Avstrijska zlata rentna	116.75
Avstrijska krona rentna 4%	98.—
Ogrska zlata rentna 4%	115.10
Ogrska krona rentna 4%	90.90
Avstro-ogrsko bančne delnice	1704.—
Kreditne delnice	670.—
London vista	242.02 1/2
Španski drž. bankovci za 100 mark	118.17 1/2
80 mark	23.64
80 frankov	19.28
Italijanski bankovci	90.30
Č. kr. cekini	11.38

Ces. kr. avstrijske državne železnice.

Izvod iz voznega reda

veljaven od dne 1. junija 1900. leta.

Odhod iz Ljubljane juž. kol. Proga čez Trbiž. Ob 12. uri 5 m. po noči osonni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno; čez Selzthal v Aussee, Isl, Solnograd, Zell ob jezeru, Lend-Gastein, Inomost; čez Klein-Reifling v Steyr, v Linc, na Dunaj via Amstetten. — Ob 7. uri 17 m. jutraj osonni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj; čez Selzthal v Solnograd, Inomost, čez Klein-Reifling v Linc, Budejovice, Plzen, Marijine vari, Heb, Francove vari, Karlove vari, Prago, Lipeko; čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 51 m. dopoldne osonni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubno, Selzthal, Dunaj. — Ob 4. uri 6 m. popoldne osonni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Ljubno; čez Selzthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell ob jezeru, Inomost, Bregence, Curih, Genevo, Pariz; čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budejovice, Plzen, Marijine vare, Heb, Francove vare, Karlove vare, Lipsko, Dunaj via Amstetten. Ob 7. uri 9 min. zvečer osonni vlak v Jesenic. Vrh tega ob nedeljah in praznikih ob 5. uri 41 min. popoldne v Podnart-Kropo. — **Proga v Novomestu in v Kočevju.** Osonni vlaki: Ob 6. uri 54 m. jutraj, ob 1. uri 5 m. popoldne, ob 6. uri 55 m. zvečer. — **Prihod v Ljubljano juž. kol. Proga iz Trbiža.** Ob 5. uri 15 m. jutraj osonni vlak z Dunaja via Amstetten, iz Inomosta, Solnograda, Lince, Steyra, Isla, Aussee, Ljubna, Celovca, Beljaka, Franzensfeste. Ob 7. uri 45 min. jutraj osonni vlak iz Jesenic. — Ob 11. uri 16 m. dopoldne osonni vlak z Dunaja via Amstetten, iz Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Plznja, Budejovic, Solnograda, Lince, Steyra, Pariza, Geneve, Curiha, Bregence, Inomosta, Zella ob jezeru, Lend-Gasteina, Ljubna, Celovca, Pontabla. — Ob 4. uri 38 m. popoldne osonni vlak z Dunaja, iz Ljubna, Selzthala, Beljaka, Celovca, Franzensfeste, Pontabla. — Ob 8. uri 51 m. zvečer osonni vlak z Dunaja, iz Lipskega, Prage, Francovih varov, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Plznja, Budejovic, Lince, Ljubna, Beljaka, Celovca, Pontabla. Vrh tega ob nedeljah in praznikih ob 8. uri 20 min. zvečer iz Podnarta-Kropo. — **Proga iz Novega mesta in Kočevja.** Osonni vlaki: Ob 8. uri in 21 m. jutraj, ob 2. uri 32 m. popoldne in ob 8. uri 48 m. zvečer. — **Odhod iz Ljubljane drž. kol. v Kamnik.** Ob 7. uri 28 m. jutraj, ob 2. uri 5 m. popoldne, ob 6. uri 50 m. in ob 10. uri 25 m. zvečer, poslednji vlak le ob nedeljah in praznikih. — **Prihod v Ljubljano drž. kol. iz Kamnika.** Ob 6. uri 49 m. jutraj, ob 11. uri 6 m. popoldne, ob 6. uri 10 m. in ob 9. uri 55 m. zvečer, poslednji vlak le ob nedeljah in praznikih. (1305)

Dijaki

vsprejmejo se na hrano in v stanovanje. (1791)

Izve se v Prečnih ulicah št. 2, I. nadstropje, desno (ob Sv. Petra oesti).

Slovenskega

stenografa

sprejme takoj (1793—1)

odvetnik dr. Franko v Gorici.

Lep

fotografični aparat

skoro nov, z meteor-objektivom, velikost 18 x 24, se po nizki ceni prodaja. Kje, pove iz prijaznosti upravništvo „Slov. Naroda“. (1792—1)

Stajerski **ROHICEV** po KISELJAK Jempel-Styria-vrelo CJELOM SVIJETU GLASOVITO okrepiljujuče pice. Nenadkriljena voda za ljek.

Št. 1160.

Služba občinskega tajnika.

Pri mestnem županstvu v Črnomlju izpraznjena je služba tajnika z letno plačo 800 kron.

Slovenskega in nemškega jezika zmožni prosilci naj vložijo prošnje do 20. dne septembra t. l. pri mestnem županstvu v Črnomlju.

Občinskega uradovanja večji prosilci imajo prednost.

Mestno županstvo v Črnomlju

dne 27. avgusta 1900.

Naznanilo.

Vsled sklepa kranjske hranilnice se podeli peterim eksternim učencem iz Kranjske pouk na ljubljanskem trgovskem učiliščem ter odgojevalnem zavodu s šolskimi potrebščinami vred brezplačno za šolsko leto 90.

Reflektantje, ki so dovršili 14. leto, naj vložijo prošnje z navedbo narodnosti ter dokazom ubožnosti, kakor tudi s spričevalom, da so dovršili tretji razred realke, gimnazije ali pa meščanske šole s hvalevrednim redom v obnašanju ter saj z zadostnim učenim vspehom, najdalje do 20. septembra 900 tusem, da se vse došle prošnje oddajo slavnemu ravnateljstvu kranjske hranilnice, katera bo sklepala.

V Ljubljani, dne 28. avgusta 1900.

Ravnateljstvo trgovskega učiliškega zavoda.

Artur Mahr

(1725—3)

imejitelj zlatega zaslužnega križca s krono.

Firm 244.

RAZGLAS.

Druž. II. 581

Na c. kr. deželni kot trgovinski sodnji v Ljubljani izvršil se je vpis tvrdke:

„Ljubljanska kreditna banka“ „Laibacher Creditbank“

v register za družbene tvrdke.

Ta delniška družba opira se na družbeno pogodbo z dne 21. avgusta 1900, ter na odobritveno listino, izdano imenom c. kr. ministrstva za notranje zadeve od c. kr. deželne vlade kranjske v Ljubljani dne 16. avgusta 1900 pod št. 12.586; sedež svoj ima v Ljubljani.

„Ljubljanska kreditna banka“, „Laibacher Creditbank“ ima nalogo, preskrbeti denarjev trgovini in obrtu s tem, da eskomptuje menjice in izvršuje druge kupčije, ki so določene v teh pravilih.

Take kupčije so posebno:

- eskomptovanje menjic, nakaznic in obveznih listin z določenim zapadlim ali odpovednim rokom;
- sprejemanje denarja na obresti proti izdaji obrestonosnih blagajniških nakaznic;
- sprejemanje gotovine na vložne knjižice;
- dovoljevanje predujmov na plemenite kovine v denarni ali drugačni obliki, na vrednostne listine in na vsakovrstno blago;
- nakup in prodaja vrednostnih listin in blaga na lastni ali tuji račun;
- tekoči račun in giro-konto;
- raznovrstna komisijska in menjalniška opravila;
- dovoljevanje predujmov na surovine, poljske in druge pridelke in na varante ter prirejevanje nakupa in prodaje blaga v zakonitem okviru;
- reeskomptovanje menjic;
- pospeševanje in udeležba pri industrijalnih, komercialnih in drugih občeekonomskih podjetjih;
- hranjenje plemenitih kovin v denarni ali drugačni obliki, vrednostnih listin, vsakovrstnih efektov in hranilnih knjižic.

C. kr. deželna kot trgovinska sodnija v Ljubljani

(1796)

oddel. III, dne 31. avgusta 1900.

Naznanjam, da sem prevzel od „Narodne Tiskarne“ v Ljubljani v izključno razprodajo Jurčičeve zbrane spise, potem letnike in posamezne številke „Ljubljanskega Zvona“ in vse one knjige, katere so izšle v založbi „Narodne Tiskarne“. — Te knjige so:

Jonipa Jurčiča zbrani spisi, zvezek I. do XI, broširan à 60 kr., elegantno vezan à 1 gld. „Ljubljanski Zvon“, letniki II, III, V, VI, broširan à 3 gld., vezan v Bonačeve platnice à 4 gld. 20 kr.; — letniki VII in VIII, broširan à 4 gld., vezan v Bonačeve platnice à 5 gld. 20 kr.; — letniki od IX. do XVIII, broširan à 4 gld. 60 kr., vezan v Bonačeve platnice à 5 gld. 20 kr. Posamezne številke „Ljubljanskega Zvona“ po 40 kr. Zbirka zakonov. I. Kazenski zakonik, vezan à 3 gld. Zbirka zakonov. II. Kaz. pravni red, vezan à 2 gld. 80 kr. Zarnikovi zbrani spisi. I. zvezek, broširan à 50 kr. Dr. Nevesekdo: „4000“. Povest, broš. à 50 kr. A. Askerc: Izlet v Carigrad, broš. à 20 kr. Po znižani ceni priporočam: Fran Koček, Pregovori, prilike in reki. Prej 50 kr., sedaj samo 30 kr.

Turgenjev: Otoi in sinovi. Roman, broširan à 50 kr. — Štiri novele, broš. à 20 kr. Beneš-Třebizsky: Blodne duše. Roman, broširan à 70 kr. Lefebvre: Pariz v Ameriki, broširan à 50 kr. Stat nominis umbra: Časnikarstvo in naši časniki, broširano à 40 kr. Tolstoj: Dva romana, broširana à 70 kr. Jelinek: Ukrajinske dume, Povest, broširana à 15 kr. Halévy: Dnevnik, broširan à 15 kr. — Razne pripovedke, broširane à 40 kr. — Dve povesti, broš. à 25 kr. Theuriot: Undina. Povest, broš. à 20 kr. Souvestre: Vilinski brodnik Povest, broš. à 15 kr. Jurčič: Listki, broš. à 15 kr. — Gregorčičevim kritikom, broš. à 30 kr. Avstrijski patrijot: „Parteiwesen der Slaven“, broširano à 50 kr. 74

Sprejemam tudi naročila na vse modne žurnale, na vse domače in tuje časnike ter knjige.

L. Schwentner

knjigotržec

V Ljubljani, Dvorni trg šte. 1.

Važno za vse srednješolce, posebno pa za enoletno-prostovoljske aspirante.

V vseh knjigarnah monarhije se dobiva za držaj učnega gradiva za vsposobljenostno skušnjo za enoletno prostovoljno službo z dotičnimi brambeni predpisi, obrazci prošnje za komaj imena vredni znesek 1 K 50 h. (1741—4)

Učenca

sprejme takoj (1801—1)

J. Kapscha naslednik

Adolf Wagenpfeil

juvelir na Jurčičevem trgu št. 2.

Dva učenca

ne čez 14 let stara, ki sta dovršila ljudsko šolo z dobrim uspehom, se sprejmeta takoj v mojo trgovino s špecerijskim blagom in železnino.

(1744—3) Franc Guštin v Metliki.

Trgovski pomočnik

izurjen v manufakturni kakor tudi v špecerijski stroki, želi sedanjo službo spremeniti.

Ponudbe blagovolijo naj se pošiljati pod J. K. št. 26 Kočevje. (1774—2)

Kovačnica

g. Lenče-ta na Lavercei odda se takoj trenomu, spretnemu in samostojnemu kovaču z orodjem, ne da bi se kaka najemna plačala, v izvrševanje kovaškega obrta.

Primerno najemnino plačati bo še le potem, ko se bo konstatovalo, da je kovačnica dobro obiskana.

Ker prebivalstvo delavnega in razumnega kovača komaj pričakuje, je za gotovo pričakovati, da bo imel vedno mnogo dela. (1695—7)

Malinčev sirup
lekarnarja Piccolija
v Ljubljani

se prireja kar najskrbnejše iz dišečih gorskih malinovitih jagod v srebrnem kotlu s pomočjo para, in je torej najbolj čist izdelek nepresežne kakovosti ter naj se ne zamenjava z malinovitim sokom, ki je v prodaji, in je navadno umetno prirejen, imajoč v sebi zdravju škodljive snovi in bakterije.

Steklenica z 1 kilo vsebine, pasterizovana, velja K 1'30. Razpošilja se tudi v pletenih steklenicah po 10, 20 in 40 kilogr., ter se 1 kilo zaračuna z K 1'10, 100 kilogr. = 100 kron. I. (1368—8)

Pletena steklenica s 3 kilogr. vsebine pošlje se franco po vsi avstro-ogerski monarhiji proti povzetju z K 5'30.

Denar se išče najeti

na gotovo, dobre dohodke dajoče podjetje v Ljubljani, eventualno se lahko pristopi kot tihi sodružnik.

Dopisi naj se pošiljajo upravnistvu „Slov. Naroda“. (1776—2)

Resna ženitna ponudba.

Trgovec star 25 let, z dobro, staro renomirano trgovino, želi radi pomanjkanja znanja tem potom od 18 do 22 let stare neveste. — Dotična naj bi bila iz boljše hiše, v kupčiji vajena ter imela vsaj do 15.000 kron v premoženju.

Pisma prosim pod „Plemenito srce“ poste restante »Ljubljana« do 25. t. m. vposlati. Slika blagovoli se pridejati pismu. — Skrajna diskretnost v vsakem oziru sveta stvar. (1799—1)

Lepo meblirana soba

se takoj odda stalnemu gospodu. (1764—3)

Natančneje v pritličju nove hiše gosp. Korna v Slomšekovih ulicah št. 5.

Podjetje brez konkurence

išče solidne

agente

za prodajo novih, povsod idočih izdelkov. Visoka provizija, eventualno stalna plača. Ponudbe vsprejema J. Klimesch, Praga št. 1134/II. (1687—5)

Kdor ima za prodati deželnih pridelkov

kakor: (1800—1)

fižol, krompir i. t. d.

naj se obrne zaupno na podpisane, kateri prejema blago v komisijon in posreduje prodajo vsakršnega blaga proti primerni odškodnini.

Alojzij Grebenc

v Trstu

ulica Torrente št. 30, 32.

pooblaščen javna tehtnica in trgovina s prašiči in domačimi pridelki.

(1794—1)

Razglas.

Na I. državni gimnaziji v Ljubljani (Tomanove ulice št. 10.) se prične šolsko leto 1900/1901

dne 18. septembra t. l.

s slovesno službo Božjo v domači kapeli.

Učenci, ki nameravajo na novo vstopiti v I. razred, se bodo vpisavali dne 16. septembra od 9.—12. ure dopoldne. Sprejemne izkušnje za I. razred se prične dne 17. septembra ob 8. uri zjutraj.

Učenci, ki so doslej obiskovali ta zavod, ali ki hoté na novo vstopiti v kateri drugi razred, naj se javijo dne 17. septembra med 8.—12. uro.

Po naredbi c. kr. deželnega šolskega sveta od dne 28. avgusta 1894. l. št. 2354, se smejo učenci, ki po svojem rojstvu ali po rodbinskih razmerah pripadajo ozemlju c. kr. okrajnih glavarstev v Črnomlju, Kranju, Novem mestu in Radovljici in ozemlju c. kr. okrajnih sodišč v Kamniku, Kostanjevici, Mokronogu in Zatični, na tukajšnji gimnaziji sprejemati le po dovoljenju c. kr. dežel. šolskega sveta.

Ravnateljstvo I. državne gimnazije (doslej c. kr. velike gimnazije) v Ljubljani,

dne 5. septembra 1900.

Posejilnica v Mariboru

odda

gostilno v „Narodnem domu“

od 1. decembra 1900 naprej v najem.

(1798—1)

Določbe o pogojih poizvedó se lahko pri ravnateljstvu posejilnice.

C. kr. žensko učiteljske v Ljubljani.

Razglas.

Vpisovanje v vadnico in v otroški vrtec se bo vršilo v petek, 14. septembra, od 8.—10. ure.

Imena vsprejetih se bodo razglasila popoldne ob 4. uri.

Pouk se začne v ponedeljek, 17. septembra, ob osmih.

V I. letnik in v tečaj za otroške vrtnarice se bodo vpisovale gojenke v soboto, 15. septembra, od 8.—10. ure. Isti dan se imajo oglašiti tudi gojenke, ki imajo delati ponavljalni izpit.

Pisarni vsprejemni izpiti se začno v ponedeljek, 17. septembra, ob osmih.

Gojenke, ki so bile že v lani na zavodu, se imajo oglašiti v sredo, 19. septembra, med 10. in 12. uro.

Sveta maša bo po končanih vsprejemnih izpitih.

V Ljubljani, dne 2. septembra 1900.

Ravnateljstvo.

(1789—1)

Ustanovljeno leta 1856.

Dr. Jožefa Waldherr-ja

zasebni učni in vzgojevalni zavod za dečke

v Ljubljani

Beethoven-ove ulice št. 6 v lastni hiši (1788—1)

trgovski pripravljalni tečaj

(jednoleten)

I. semester šolskega leta 1900/1901 se prične dne 18. septembra 1900.

Programi kakor natančnejša pojasnila razpošilja na zahtevanje poštne prosto

vodstvo.

V Ljubljani
Resljeva cesta št. 3.

V Ljubljani
Resljeva cesta št. 3.

V angleškem skladišču

v Ljubljani na Resljevi cesti št. 3

(1766—2)

je došlo za jesensko in zimsko sezono popolnoma sveže blago.

Velika izber oblek za gospode, dečke in otroke, kakor tudi površnikov, havelokov, športnih sukenj in ulstrov itd. Več tisoč komadov izredno finih konfekcij za dame — le zadnja novost — jop, ovratnikov (pelerin), vrhnjih sukenj, jop za deklice, kakor plaščev za otroke i. t. d.

Vse po čudovito nizki ceni.

Častito občinstvo se uljudno prosi, da si ogleda to velikansko zalogo z velespoštovanjem

Oroslav Bernatović.

Josip Oblak

umetni in galanterijski strugar

Trubarjeve ulice št. 3

izvršuje vsakovrstne v njegovo stroko spadajoče stvari po najnižji ceni. Palice za okna od 50 kr. do 2 gl. 25 kr., kegljiske kroglice 12 cm debele 1 gl. 25 kr., 13 cm debele 1 gl. 60 kr., noge za omare od 3 do 5 kr. — V zalogi ima tudi razne cigarnike in zdravstvene pipe do najfinije vrste.

Popravila od kosti, roga, morskih pen, iantarja, lesa izvršuje po najnižji ceni. 36

MODERCE natančno po životni meri

za vsako starost, za vsaki život in v vsaki faconi priporoča

HENRIK KENDA v Ljubljani, Glavni trg št. 17.

Skladišče za modno blago, pozamentrije, trakove, čipke, svileno blago, perilo, e s e s e klobuke za dame, tkana in kratka roba na debelo in drobno. s e s e s e

Pekarija in slasčičarna

Jakob Zalaznik

Stari trg št. 21.

Podružnici:

Jurčičev trg 3. Vegove ulice 12.

Tu se dobiva 4krat na dan sveže, ukusno, zdravo in slasno pekarsko pecivo, vseh vrst kruh na vago, prepečenec (Vanille-Zwieback), kakor tudi

ržen kruh

hlebčki po 10, 15 in 25 kr.

V slasčičarnici postrezam z najfinjšim nasladnim pecivom in s finimi pristnimi likerji ter z Vermouth-vinom. Posebno opozarjam na fine indijanske krofe in zavitke s smetano napolnjene. 36

Trgovec z železnino
Andr. Druškoviča naslednik

Val. Golob

Mestni trg št. 10

založnik zveze avstr. c. kr. državnih uradnikov

priporoča svojo bogato zalogo hišne in kuhinjske opreme.

Zaloga vseh za stavbe potrebnih predmetov, kakor tudi Roman in Portland cementa.

Zaloga nagrobnih križev.

Prej J. Zor Alojzij Erjavec J. Zor

črevljarski mojster v Ljubljani, Cevljarske ulice 3.

Po večletni skušnji, kakor tudi po dovršenem strokovnem tečaju v Ljubljani c. kr. tehnološkega obrtnega muzeja na Dunaju mi je mogoče vstrezati vsem zahtevam svojih p. n. naročnikov. Priporočam se prečastiti duhovščini in sl. občinstvu za obilno naročevanje raznovrstnih obuval. Delo je ceno, pošteno in trpežno. V zalogi so razna mazila, voščila za črno in rujavno obuvalo, ter razne potrebščine za to obrt. 36

Mere se shranjujejo. — Vnjamim naročilom naj se pridene vsorec.

HENRIK KENDA v Ljubljani, Glavni trg št. 17.

